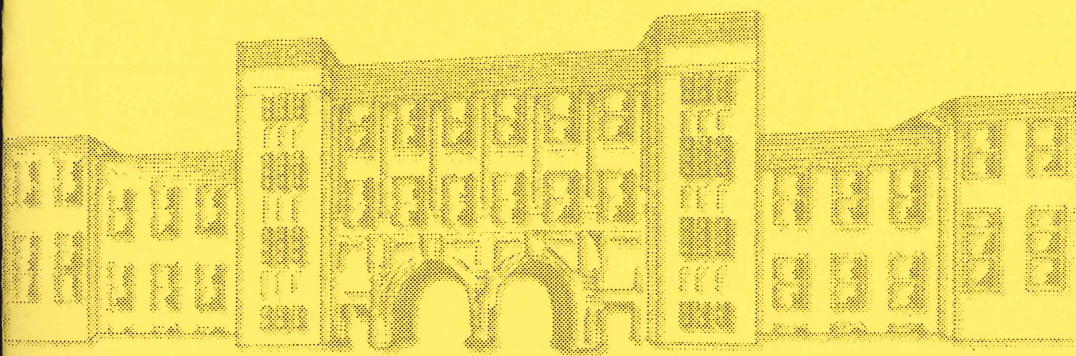

HET AMSTERDAMS LYCEUM

OLO - BULLETIN

nummer 33, juni 2004

OUD-LEERLINGENORGANISATIE
van
HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529
e-mail: pvancleef@freeler.nl

OLO-bestuur

Piet Boekel
Marijke ten Bosch-Blase
Paula van Cleef-Joachimsthal
Derk Kappelle
Maarten Lemberger

bankrekening OLO:
46.78.07.493 Warmond

Foto's: Maarten Lemberger

lay out/DTP: Leszek Sczaniecki
druk: F. Vonk

Het Amsterdams Lyceum

Valeriusplein 15
1075 BJ Amsterdam
tel. 020-5747744
fax 020-6756861
het@amsterdamslyceum.nl
www.amsterdamslyceum.nl

..."Is er nog een regent?"...

Aan de uitnodiging van het OLO-bestuur om op 14 februari weer bij de Diesviering in de aula samen te komen, werd zoals elk jaar door velen gevolg gegeven. Natuurlijk veel trouwe bezoekers, maar gelukkig konden we ook 'nieuwkomers' begroeten. Na het welkomstwoord van de voorzitter en de toespraak van rector Schoonveld werd - als vanouds op de vleugel begeleid door Polo de Haas - het Schoollied gezongen, want het was tenslotte ook 'een feestelijk samenzijn'.

De belofte dat de heer Schraa als gastspreker zou optreden, trok veel van zijn oud-leerlingen naar de aula. Donald Koppel schreef hierover een verslag, dat u elders in dit bulletin aantreft.

Daarna volgde een rondleiding door het gebouw en de nieuwbouw waaraan ruim dertig personen deelnamen, die allen zeer enthousiast waren. De vaak gestelde vragen: 'Bestaat de Drietand nog?', 'Is er nog een regent?' konden beide bevestigend door de rector beantwoord worden.

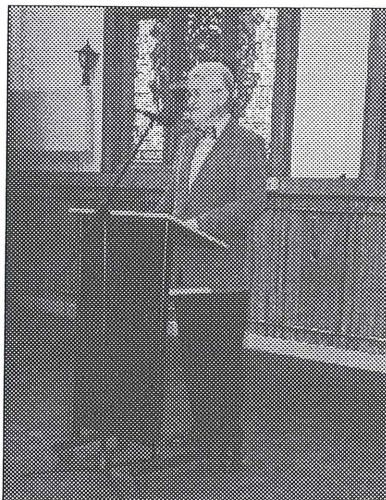
Drs Hoevenagel (oud-docent Handels-wetenschappen), 90 jaar oud, behoort tot de groep 'trouwe bezoekers'. (links van de heer Schraa)

Bezoekers OLO-bijeenkomst 14 februari 2004

1938	Mary van den Dries-Wiedemann	1952	Crit Horsman
1941	Han van der Linden-Schadd		Pieter Roodzant
	Rudolf Spittuler		Wout van Willigen
1942	Lydi Spittuler-van der Berg		Polo de Haas
	Dons van Busschbach-Bruynzeel	1953	Jan Huese
1943	Paula van Cleef-Joachimsthal		Ed van Thijn
1946	Willy Zeverijn		Sonny Roothaan
	Ena Verrijn Stuart-Abas		Susanne Visser-Rosema
1947	Pauline Hengeveld-Brand		Bum van Willigen
1948	Leo Vollbracht		Frits Avis-Buré
1949	Nan van Halm-van Nierop		Joris Miedaner
	Egbert Blokzijl	1954	Els Ackerman
	Lies Lisser-Elion + echtgenoot		Kitty Kruswijck-van der Woude
1950	Bob Doyer		Marijke van der Waard-Stok
	Magda van Meurs-Westerveld		Kitty van der Hage-Rens
	Corry Vollbracht-Muller		Marion Querido-Goldstein
1951	Roel Soeting		Betty Storm-Polet
	Theo Allis	1955	Albert van Nierop
	Job Nel		Didi van Niftrik
	Bob Stoppelsteen		Wieke Haitsma Mulier + echtgenoot
	Nico Visser		
	Paul Horsman		

- 1956 Elselies La Lau
Anneke Knegtmans
Maurice Wijnschenk
Cokkie Haverkamp
Babs Benner-Bellaar Spruyt
- 1957 Anneke Schendstok-Stradmeijer
Annette Hendriks-Dommering
Hannie Klompsma-van Swol
Tom Land
- 1958 Reina Spier-van der Woude
Helma Heij-Boon
Edward James
- 1959 Wim Lohmann
Lies Fresen-Ferron
Georgine Hes-van Voolen
- 1961 Lodie Voûte
Han de Jonge-Bok
Coen Klaarwater
Jan Baak
Bram Asscher
- 1962 Roek van Heusden
Olav Kerstens
Donald Koppel
Cees de Graeff
Thea Dukkens van Emden
Gijs Vorstman
Roef Swart + partner
- 1963 Marijke ten Bosch-Blase
Piet Boekel
Emilieke Schoorl-Henneman
Jolien Fokma-Maschhaupt
Fleur Arnbak-d'Aulnis de Bourouill
Victoria de Greve-de Graeff
- 1964 Edward Asscher
- 1965 Ria van den Berg
Marjolijn Pinkse-Veen
Simone Koopman
- 1966 Derk Kappelle
- 1967 Maarten Lemberger
Sander Tholen
Maud Kappelhoff
Marion Spittuler

*OLO-voorzitter Piet Boekel heet de
aanwezigen welkom*

- 1968 Dik van Mourik
Reinout Hogeweg
Willem Dukkens van Emden
Tom Verschure
- 1969 Chantal d'Aulnis de Bourouill
- 1970 Jenny Smoiro
Petra Schraa
- 1973 Christophe Thole
Marianne van Mourik
- 1977 Joy Terpoorten
Ciska IJsbrandy
Cornélie Schraa
Patrick van der Wansem
- 1980 Dennis Querido
- 1982 Henk Bakboord
- 1983 Harmke Kouwenhoven-Moerland
- 2002 Philip Hermarij
Drs. R. Schoonveld
Drs. P. Schraa en mevrouw A. Schraa-Schotte
mevrouw Tineke de Jong
Drs. G.F.B. Hoevenagel

Piet Schraa:*“Ik zou nu geen leraar meer worden”*

Ter gelegenheid van zijn afscheid stond er in het 2de OLO-bulletin (mei 1988) een uitgebreid interview met Schraa. Nu 16 jaar later, en vele dies-gastoptredens verder, is er weer een goede gelegenheid om deze docent pur sang aan het woord te laten.

Onze voorzitter Piet Boekel strikte hem voor een ‘les’ tussen de lustra door.

“Weet je eigenlijk al waar je het over gaat hebben, Piet?”, vroeg ik hem bij zijn binnenkomst.

Het zou geen grote wereldpolitiek worden, maar onze school.

Om kwart voor vier stak de grote roerganger van wal, en het zou precies drie kwartier duren; de netto duur van een lesuur. De afwezigen hebben wat gemist.

Schraa kiest voor zijn ‘tour’ de aula als inspiratiebron.

Het podium, waarop hij nu staat, is hem maar al te bekend: hij stond er 38 jaar lang als regisseur en acteur. Niet alleen met de aula heeft hij iets, maar ook met de verjaardagsdatum van de school, die maar één dag van de zijne verschilt: “zo vloeiden om twaalf uur ’s nachts beide gedenkwaardige dagen als vanzelf in elkaar over”.

Zijn ogen gaan in de richting van de gedenkplaat voor overleden scholieren, waarop ook zijn dochter Gabriëlle staat. Schraa had in totaal vier kinderen op school, en inmiddels ook vier kleinkinderen.

Schraa’s medische behoeften worden vrijwel geheel afgedekt door oud-leerlingen of ouders: de oogarts, de oorarts en drie tandartsen passeren de revue. Zoals we allen weten is het hebben van een medisch netwerk van groot belang. Oogt Piet daarom nog zo goed?

Aan anekdotes is bij Schraa nooit gebrek.

Ten tijde van Gunning werd er geen sterke drank geschonken. Daar kwam na diens vertrek in 1952 verandering in. Schraa en zijn collega en vriend Van Heusden leek het wel aardig om een docentenfeestje met wat alcoholische versnaperingen op te luisteren.

Er werden cocktails bedacht, die namen van docenten droegen.

Tot de benoemde docenten, maar dan via een omweg, behoorde dr. Van Bruggen. Herr Doktor - zo spraken wij hem in die tijd aan - behoorde tot de categorie der *specials* (zie het interview in OLO-bulletin 16 van december 1995), en was bedacht met de Gasteiner Badewanne. Waaruit de inhoud bestond wordt niet vermeld, is ook niet van belang voor het verhaal.

Herr Doktor, voor wiens charme zelfs moeders van leerlingen vielen, was ook een 'Angeber'; hij vertelde regelmatig, en zogenaamd terloops, over zijn chique vakantiebestemmingen. Vandaar die Gasteiner Badewanne. Hij had echter totaal niet door, dat die cocktail iets met hem te maken had. Tijdens een dansje met mevrouw Schraa: "dat is ook toevallig, ik kom vaak in Bad Gastein".

Herr Doktor had niet veel op met collega's. Maar hij nodigde Schraa en Van Wijnkoop op z'n verjaardag uit. Schraa: "zijn alleen wij tweeën gevraagd?"

"Ja, jullie zijn de enige heren".

De 'heren' Van Wijnkoop en Schraa hadden nog iets gemeen, namelijk hun weerzin van een bepaalde gecommiteerde bij het eindexamen; een dominee.

"Ik gaf les aan een lief, en ook mooi meisje, maar die was nogal zenuwachtig op 't mondeling. Het gemiddelde judicium gold, en ik stelde een 6 voor in de verwachting dat die man wel een 5 zou geven; het cijfer 5½ werd als enige naar boven afgerond. Toen gaf hij een 4 en gaf ik dus een 7. Ik zou altijd winnen, want ik kon tot 10 en hij niet onder de 1. Het werd dus het gemiddelde van 1 en 10, dus een 5½ dus een 6!"

Maar daarmee was het verhaal nog niet af, want vervolgens kreeg de dominee ook nog knallende ruzie met Van Wijnkoop, die hem graag een pak slaag had gegeven.

Ik (DK) kan u melden, dat als Van Wijnkoop iemand op z'n donder wil slaan het wel heel erg moet zijn geweest, want ik herinner hem als een uiterst zachtvaardig en aimabel mens.

De dominee ging dus zijn beklag doen bij rector Van den Broek, en vervolgens - na het genot van een koude douche aldaar - ook bij de Inspectie. Daar werd het 'stoute' duo van Het Amsterdams uitgenodigd voor een (prettig?) gesprek.

En de conclusie?

"Als ik u goed begrijp acht u deze gecommiteerde ongeschikt voor het onderwijs?"
- "Volstrekt ongeschikt".

Een jaar later overleed de dominee. Als gebeurtenissen achter elkaar in de tijd plaats vinden hoeft er natuurlijk niet per se sprake van causaliteit te zijn, maar toch?

Bij zijn rondgang belandt Schraa vervolgens op het niet meer bestaande balkon en bij het eveneens niet meer bestaande Van Wijk-orgel. Aan beide denkt hij met nostalgie terug.

En dan komt hij via die andere gedenkplaat - van de oorlogsslachtoffers - bij Gunning. Schraa was zelf leerling van het Vossius gymnasium, waar hij les had van de bevlogen joodse historicus Presser. Presser was zijn zingever. Op het Vossius sprak men in die tijd als men refereerde aan Het Amsterdams, over 'Het Gunning'.

Hij typeert Gunning als een calvinistisch humanist, die van leerlingen hield, soms meer nog dan van leraren. Eens liep Gunning over de gang langs het biologielokaal. De heer Moll sprak hem aan: "geen tijd" bitste hij terug. Enkele meters verder werd hij door een leerling aangehouden. Voor die leerling had hij wél tijd. Dat was Gunning ten voeten uit.

Gunning was niet bang, voor niemand. Hij weerstond de bezetter en betaalde tenslotte met 'Amersfoort'.

Hij weigerde ariërverklaringen op te stellen voor z'n niet-joodse docenten.

Van de 72 joodse leerlingen werd op emotionele wijze door de hele school afscheid genomen in de aula. Vervolgens werd iedereen in de gelegenheid gesteld naar de promotie van de joodse docent Sem Dresden te gaan. In die sfeer van weerzin van de bezetter werd Het Gunning een broeiest van verzet. Tenslotte kwamen er 92 namen op die gedenkplaat, waarvan 20 gefusilleerd. Schraa besteedt aandacht aan Wally van Hall, de financier van het verzet, en aan Johan Benders, die zich zelf in de gevangenis aan de Amstelveenseweg van het leven beroofde. Ook wordt Boissevain genoemd, in wiens woning aan de Corellistraat 6 de verzetsgroep C6 zetelde. En Leo Frijda - opblazer van het Bevolkingsregister - nam tijdens zijn verhoor van alles en nog wat voor z'n rekening, hij was immers toch verloren en kon zo anderen redden. "Deze man loog tot voor het vuurpeloton" aldus de Duitse berichtgeving.

Gunning, hield ook van spreuken.

Wolkenland werd na de 2de herbouw bedacht met "uit verlies winst".

Dat 3de Wolkenland hebben we aan Gunning te danken, want dat ging niet makkelijk in die na-oorlogse tijd, waarin een schoolbuitenhuis niet de eerste prioriteit had.

Gunning was ook nu niet bang en stond voor z'n zaak.

Schraa hoorde hem via de telefoon - hij had het ministerie aan de lijn - het volgende zeggen:

"nee, niet de staatssecretaris, ik moet de minister zelf hebben".

Gunning dulde geen tegenspraak, ook nu niet: hij kreeg de minister van Wederopbouw (In 't Veld), en wij kregen 'Wolkenland-3'. Voor de poorten van de hel weggesleept.

Gunning was naast pedagoog ook een groot onderwijsvernieuwer, want hij was één van de vaders van het Lyceum met een onderbouw voor zowel gymnasiasten als (toen nog) hbs-ers.

Met datgene wat de laatste decennia voor onderwijsvernieuwing door gaat heeft Schraa niet zo veel. De docent, die even gauw z'n dingetje doet, en vervolgens de klas aan het werk zet dat is niet Piets cup of tea. "Ik zou nu geen leraar meer worden" verzucht hij, aan het eind van zijn verhaal gekomen. Maar wat is eind?

“Ach jongelui, ik had nog wel uren door kunnen gaan”. Ja, zo was het altijd met Piet: kort van postuur en lang van stof, maar hij had wel iets te melden. Dit soort docent is inmiddels weg-geëtanaseerd.

Presser was een lichtend voorbeeld voor Piet Schraa.

Voor mij waren Schraa, en eerder genoemde Herr Doktor het, maar evenals Schraa zou ik nu ook geen leraar meer worden. Geef mijn portie maar aan Fikkie.

Nog drie jaar en we hebben weer de reguliere gastlessen ter gelegenheid van het lustrum.

Ik ga uit van minstens nog één ‘echte’ les van de grote (kleine) meester. Aan onderwerpen, oud dan wel actueel, geen gebrek. In tegenstelling tot Francis Fukuyama denk ik dat het ‘eind van de geschiedenis’ nog lang niet actueel is.

Donald Koppel (1962)

In zijn toespraak op 14 februari vertelde rector Roel Schoonveld al dat het goed gaat met Het Amsterdams. Evenals vorig jaar moest er door te grote aanmelding van aspirant-leerlingen een loting plaatsvinden. Deze situatie deed zich eveneens voor bij de drie Amsterdamse gymnasia, waaraan ook in de pers aandacht is besteed. In onderstaand artikel gaat de rector hierop nader in.

Overaanmelding

De laatste jaren hebben we op Het Amsterdams in toenemende mate te maken met een overaanmelding van nieuwe leerlingen. Al bij de informatieavonden en de open dag werd dit jaar duidelijk dat de belangstelling voor onze school weer groot zou worden: op de eerste informatieavond hadden we ruim 1800 bezoekers! Ter vergelijking: vorig jaar waren dat er ruim 600.

De overaanmelding is dit jaar “gelukkig slechts” 97 kinderen, terwijl die vorig jaar 125 kinderen bedroeg. Het blijft voor ons natuurlijk een compliment, maar het is vooral heel vervelend voor degenen die uitgeloot worden en op zoek moesten naar een andere school. Dat het probleem dit jaar iets minder groot was dan vorig jaar had vooral te maken met het feit dat we komend jaar een brugklas meer kunnen nemen.

Het probleem bestaat op meer scholen, vooral op vmbo-scholen (hoe komt het toch dat dat de krant nauwelijks haalt?). De drie gymnasia werden geconfronteerd met een overaanmelding van tezamen 40 leerlingen (vooral bij het Barlaeus), hetgeen niet verwonderlijk is, want men zegt dat zij van tevoren te kennen hadden gegeven gezamenlijk geen leerlingen te zullen weigeren. Dat verhaal veroorzaakte een grotere aanmelding dan ze uiteindelijk aankonden, waardoor ze hun belofte niet gestand konden doen. Het was voor ons wel een vervelend gevoel te moeten vaststellen dat kinderen die in onze school geïnteresseerd waren vanwege die plaatsingsgarantie voor een andere school kozen. Achteraf gezien heeft dat gevoel natuurlijk een andere kleuring gekregen vanwege onze eigen overaanmelding.

Mensen vragen mij wel eens of er in Amsterdam wel genoeg plaats is op de scholen. Dat blijkt voor vwo en havo enorm mee te vallen. De aandacht gaat natuurlijk vooral uit naar de scholen met een grote aanmelding, maar vorig jaar hebben we al kunnen vaststellen dat Amsterdam een ruime overcapaciteit aan leerlingplaatsen heeft. Zelfs het populaire Amsterdam Zuid (in ruime zin gerekend, inclusief Buitenveldert) had vorig jaar 180 plaatsen over.

De vraag is wat de verklaring zou kunnen zijn voor die grote belangstelling voor Het Amsterdams. Vermoedelijk gaat het om een combinatie van factoren, ik noem de drie belangrijkste: de sfeer, het onderwijsaanbod en het gebouw. De laatste factor horen we vooral de laatste paar jaar, sinds de renovatie en nieuwbouw uitgevoerd door architect

André van Stigt. De sfeer is al meer dan 87 jaar een belangrijke factor in de school, Gunning heeft niet alleen een school gesticht maar ook een sfeer gecreëerd. En het onderwijsaanbod is een paar jaar geleden veranderd, hetgeen duidelijk een goede keuze is geweest: we zijn de mavo-afdeling gaan afbouwen en hebben het gymnasium en atheneum versterkt door daar versterkt taalonderwijs aan toe te voegen. Het begon met versterkt Spaans vanaf de brugklas (Trayecto Español), een jaar later begonnen we met versterkt Engels (Fast Lane English) en we hebben nu plannen de derde en laatste versterkte taal toe te voegen: Italiaans (Corso Italiano).

We zijn bezig voor het komend jaar regelingen te bedenken waardoor de overaanmelding beter gekanaliseerd kan worden, waardoor iedereen ook in een vroeger stadium weet waar hij of zij aan toe is. De huidige situatie is, hoe complimenteus ook, voor ons erg onbevredigend.

Voor alles willen wij blijven wat we zijn: een zelfstandige, relatief kleine school met een goede werksfeer en veel buitenschoolse activiteiten. Dat dat leerlingen trekt, is inmiddels wel duidelijk.

Roel Schoonveld, rector

De Artistieke Interlyceale 2004

Eindelijk na 23 jaar weer een eerste plaats voor Het Amsterdams Lyceum!
Geen wonder dat we op de foto een uitgelaten rector zien met de zojuist ten huize van het Baarnsch Lyceum behaalde trofee, te midden van juichende deelnemers. Volgend jaar is het Amsterdams aan de beurt om dit traditionele evenement te organiseren.

Het Amsterdams Lyceum

Over een ideaal, dat realiseerbaar bleek

Wat heeft een Amsterdamse jongen uit de Staatsliedenbuurt in de periode na de Tweede Wereldoorlog te zoeken bij het Amsterdams Lyceum? In feite weinig. Milieu en cultuur verschilden hemelsbreed, om over de afstemming tussen scholen maar te zwijgen. Maar er zijn uitzonderingen. Ik was zo iemand, die na een omzwerfing op het *Amsterdams* terecht mocht komen en de gevolgen waren bepalend voor de verdere levensloop.

Het ging als volgt: na de MULO belandde ik op kantoor. Dat klinkt niet slecht, maar dat was het wel. Geestdodend, onbenullig, ongeschoold werk, dag in dag uit, gaf aanleiding tot een keerpunt, zo kon het niet langer. Ik heb mij gemeld bij een avondlyceum en koos voor een studie - HBS B. Overdag werken, 's avonds naar school en daarna, in de late uren, huiswerk maken. Na het tweede jaar was het niet moeilijk in te schatten, dat de voorbereiding voor het (staats) examen tekort zou schieten. Ik mocht van mijn ouders nog een jaartje naar een (dag) school. Ik zocht contact met alle middelbare scholen, die Amsterdam rijk was, zonder enig resultaat. Men zag in mij geen gewenste leerling. Zonder veel verwachting heb ik mij, als laatste strohalm, gemeld op het spreekuur van rector Gunning, na een inleidend gesprek met Dr. Kettner. Ik vertelde mijn verhaal en tot mijn verbazing merkte ik dat deze, voor mijn gevoel onbereikbare autoriteit, luisterde! Zijn reactie was kort en bondig. Je vooropleiding stelt niet veel voor, maar collega Kettner en ik hebben geen bezwaar tegen jouw aanwezigheid in de zesde klas als toehoorder. Toelating tot leerling moet je zelf verdienen, we zullen kijken hoe het gaat. De eerste maanden gaven weinig hoop, het vak lichamelijke opvoeding uitgezonderd, regende het onvoldoendes. De overgang van één van de armste buurten in Amsterdam naar het deftige Zuid, met anders opgevoede klasgenoten, moest mede worden verwerkt. Na drie maanden ging het beter en het examen kon na afloop van het schooljaar zonder probleem, met goede cijfers, worden afgesloten. Het schooljaar 1950/51 werd het jaar van mijn leven. Aan ieder vak beleefde ik veel plezier, ik kon mijn leerhonger stillen. De meeste docenten hadden een grote invloed op mijn *Bildung* en dat gold in het bijzonder voor Bomhoff, leraar Nederlands. Wat heb ik mijzelf later verweten, dat ik niet tijdig naar Gunning c.s. ben teruggegaan om uit roepen, wat ik allemaal aan hen had en heb te danken! Helaas, ik schoot onherstelbaar tekort! Zij zijn niet meer onder ons. Wat ik in mijn leven mocht oogsten (in dit vlak ben ik zeer bevoorrecht), zie ik goddeels als resultaat van het zaad, uitgestrooid op het *Amsterdams*.

Roel Soeting, emeritus hoogleraar

Naschrift:

Roel Soeting was hoogleraar Bestuurlijke Informatievorming aan de Universiteit van Amsterdam (Economische faculteit). Bovendien was hij directeur van het Limperg Instituut (onderzoek op het terrein van accountancy). Professor Th. Limperg – zelf oud-leerling (1927) – maakte jarenlang deel uit van het schoolbestuur. Op de ‘Limpergdag’ 2002 werd Roel Soeting de Limpergpenning toegekend, ontworpen door onze oud-leerling Jannes, de kleinzoon van Th. Limperg.

Op 25 februari jl. heeft Roel voor een examenklas een gastcollege Economie verzorgd met als onderwerp "De achilleshiel van het kapitalisme".

De les, die plaatsvond op Wolkenland, verliep zeer geanimeerd. Hij besloot zijn les, in de geest van dr. Gunning, met een spreuk: "Intelligente mensen kunnen goed optellen en vermenigvuldigen, wijze mensen kunnen ook delen".

13 juli 1991: veertig jaar na het eindexamen
Reünie klasse 6-B HBS-B ten huize van
Nico Visser
(verslag: zie OLO-bulletin nr. 9)

van boven naar beneden:

linkerrij:

Theo Allis
Hans Smit
Hans van Dam
Roel Soeting

middelste rij:

Wim Leeuwenburgh
Nico Visser
Arend Willinge Prins

rechterrij:

Wim Lindner
Gaston de Rochemont
Wim Pezaro

Als medewerker van één der standhouders op de antiekbeurs PAN Amsterdam kwam Maarten Lemberger liefst drie oud-leerlingen tegen met een eigen stand. Hij fotografeerde Vincent Geerling, Dave Aronson en Erik Ariëns Kappers ter plaatse en besloot hun te vragen hoe het komt dat zij een winkel hebben in het Amsterdamse Spiegelkwartier.

Vincent Geerling: De oudheid binnen handbereik.

Wanneer het precies begon, is niet duidelijk, maar al op jeugdige leeftijd verzamelde ik miljoenen jaren oude fossielen. Voordien verzamelde ik de obligate sigarenbandjes en suikerzakjes, je wordt namelijk als verzamelaar geboren (of niet). In mijn gevoel was ik dus altijd al gefascineerd door het verleden.

Nadat ik mijn eerste klas op het Amsterdams Lyceum voor de tweede keer had doorlopen, ging ik naar de tweede klas gymnasium. Hoewel de daar gepresenteerde oudheid me mateloos interesseerde, lukte het me helaas niet om het door mevrouw Den Herder gedoceerde Latijn in mijn kop te krijgen. Aan het eind van dat jaar was mijn Gymnasiumtijd dan ook voorbij en moest ik door naar klas 3 HBS. De rest van mijn schooltijd verbleef ik voornamelijk in het Avio-gebouw, het domein van de HBS-A. Het eindexamen, in het lustrumjaar 1967, legde ik godzijdank met goed gevolg af, waardoor mijn liefste wens, een reis naar Griekenland, in vervulling kon gaan. Dat was vooral te danken aan de vader van mijn beste vriend Richard, die ons zijn auto voor deze reis welwillend afstond.

Ontmoeting met Griekenland.

Na een gevaarlijke tocht over onder meer de Joegoslavische “autoput”, een eindeloze tweebaansweg vol doodgereden honden en met tientallen autowrakken langs de kant van de weg, kwamen we eindelijk in Griekenland aan waar we al kamperend zes weken lang vele highlights hebben bezichtigd en de nodige retsina en ouzo dronken. Het werd een onvergetelijke reis, met dia's van de Acropolis zonder mensen (waarvoor Richard er slechts enkele hoefde weg te jagen). Griekenland heeft me nooit meer losgelaten.

De tweede ontmoeting met Griekenland was een jaar of vijf later, toen ik, inmiddels getrouwd, mijn vrouw Hinke het land wilde laten zien. Dit keer stond ook de Peloponnesos op het programma, met het roemruchte Mykene en Tyrins. En precies dáár gebeurde het, onderaan de reusachtige, acht meter dikke muur van de burcht van Tyrins. Die muur was omstreeks 1200 vóór Christus door mensen gebouwd uit enorme blokken steen; hoe hadden ze dát gedaan en waarom? Dat waren de eerste vragen die bij me opkwamen. Over die mensen wilde ik meer weten en ik begon te lezen. Een jaar later maakten we met de rugzak een tocht over de Cycladische eilanden en kwamen in aanraking met een nóg oudere, fascinerende beschaving. En weer wilde ik zoveel mogelijk leren over deze mensen.

Het jaar daarop was het Kreta met zijn talloze resten van de Minoïsche beschaving die mijn hart sneller deden kloppen. Van opgraving naar opgraving met tussendoor de nodige musea, álles moest ik zien. De Griekse prehistorie was mijn hobby geworden.

Je kunt het kopen....

Toch duurde het nog een aantal jaren voordat ik bij toeval ontdekte dat je voorwerpen uit de oudheid ook kunt kópen, zoals je Delfts blauw of antiek glas kunt kopen. Er ging een wereld voor me open; ik kocht mijn eerste vaasje uit de prehistorie, 1600 v. Chr. en dat was het begin van een verzameling. Langzamerhand vond ik ook de weg naar de schaarse kunsthandelaren die zich met archeologie bezig hielden in Parijs, Londen, Bazel en Zürich. Af en toe kon ik er iets kopen uit die lang vervlogen tijd die mij zo boeide. Van zo een aankoop wilde ik dan het naadje van de kous weten, waardoor ik steeds meer te weten kwam over de Griekse prehistorie.

Gedurende die tijd had ik functies op het gebied van marketing en verkoop, die gedeeltelijk internationaal georiënteerd waren, waardoor ik regelmatig de gelegenheid had om even bij deze of gene kunsthandelaar binnen te wippen. Ieder jaar kon ik wel één of twee stukken voor mijn verzameling verwerven. Toen ik vijf jaar adjunct-directeur marketing en sales bij een verlichtingsindustrie was, deed zich eind 1994 een situatie voor waardoor ik met een redelijk bedrag in mijn hand op straat stond. Was dit een ramp, zonder werk op je 47e, of was het de kans om eens iets heel anders te gaan doen?

De sprong in het diepe

Zou ik misschien van mijn hobby mijn beroep kunnen maken? Ik maakte een plan en begon te rekenen. Helaas, de onzekerheid bleek te groot, waardoor ik het plan moest laten varen. Dus in de weer met headhunters. Waarachtig, na verloop van tijd was er zicht op een baan met een dik salaris en een even dikke auto, alleen de producten waar het om ging lieten mij absoluut koud, waardoor ik er niet op in ging. Het idee van een eigen winkel met objecten uit de oudheid had me niet losgelaten. En weer sloeg ik aan het rekenen en sprak met enkele relaties. Maar doorslaggevend was één van de vele gesprekken met Hinke. Mijn echtgenote, die haar eigen carrière bij de rechterlijke macht heeft, stelde vast dat het geen probleem was als ik desnoods een paar jaar niets zou verdienen. "Als je écht een kunsthandel in archeologie wilt beginnen, zien we binnen een paar jaar wel of het iets wordt of niet. Zolang het maar geen duurbetaalde hobby blijft....". Nu kon ik mijn plannen gaan realiseren, waarbij een aanbod van Erik, een schoolvriend van het Amsterdams, een essentiële rol speelde. Van hem kon ik namelijk een eerste verdieping huren in de Nieuwe Spiegelstraat, het centrum voor kunst en antiek. Dus plunderde ik mijn spaarrekening, liet een huisstijl ontwerpen, ontwierp mijn eigen interieur met vitrinekasten etc. en toog naar Londen om op de veilingen voorwerpen te gaan kopen. Het zoeken naar een geschikte naam had inmiddels "Archea" opgeleverd, het Nieuwgriekse woord voor "oude dingen".

Zo opende ik eind september 1995 mijn kunsthandel in archeologische objecten uit Griekenland, het Romeinse rijk, Egypte en het Nabije Oosten.

Sinds 1997 neem ik jaarlijks deel aan antiekbeurzen. Deze beurzen zijn ieder jaar een flinke kostenpost, maar leveren ook altijd nieuwe klanten op. Afgelopen jaar heb ik samen met een Belgische collega met succes de eerste Brussels Ancient Art Fair (BAAF) georganiseerd, een bijzonder evenement, waarbij de deelnemers te gast zijn in galerieën rond de Brusselse Grote Zavel. Ook dit jaar zal de BAAF 20 archeologie specialisten van over de hele wereld herbergen. Twee jaar geleden ben ik Erik opgevolgd als voorzitter van de winkeliersvereniging Spiegelkwartier. Tijdens de PAN 2003 werd ik door Maarten Lemberger gestrikt om dit stukje te schrijven. Ik had toen net Cultura Basel achter de rug, alweer mijn 6e beurs in Bazel. En zo kan het leven van een antiquair toch behoorlijk hectisch zijn. Als je van je hobby je beroep maakt weet je niet precies waar je aan begint, maar ik heb er nooit een seconde spijt van gehad.

Archea Ancient Art
Nieuwe Spiegelstraat 37A-I
1017 DC Amsterdam
020-6250552
info@archea.nl, www.archea.nl

In de Nieuwe Spiegelstraat, op nummer 39, is Aronson Antiquairs gevestigd.

Dave Aronson was leerling van het Amsterdams Lyceum tot en met de vijfde klas gymnasium b en behaalde in 1965 zijn eindexamen HBS-A op het Joods Lyceum Maimonides.

Aanvankelijk wilde ik altijd medicijnen studeren maar gezien het weinig zitvlees dat ik had, leek het mij beter om in de voetsporen van mijn vader te treden. Na mijn eindexamen heb ik in Londen stage gelopen bij wijlen Earle D. Vandekar, in die jaren één van de toonaangevende experts op het gebied van keramiek, waarna ik bij mijn vader in de zaak ben gekomen.

Aronson Antiquairs werd opgericht in 1881 en ik ben dus de vierde generatie!

In 1968 trouwde ik met Irene Elbaum. We kregen 2 kinderen en hebben inmiddels 4 kleinkinderen en 1 onderweg.

Ik heb in de afgelopen jaren veel bestuursfuncties gehad, zoals voorzitter van de Delftse antiekbeurs en voorzitter van onze landelijke Vereniging, VHOK. Ook nu nog ben ik voorzitter van het dagelijks bestuur van de Tefaf (Maastricht) en commissaris bij de PAN-organisatie (PAN-beurs Amsterdam).

Inmiddels is de vijfde generatie een feit, want tegenwoordig run ik onze zaak - gespecialiseerd in Delfts aardewerk, Chinees porselein en meubelen - samen met mijn zoon Robert. Het bedrijf is veel internationaler dan vroeger: dat moest ook wel, want de Nederlandse markt is voor ons te klein geworden. Al 10 jaar werken wij via beurzen ook op de Amerikaanse markt.

Ik hoop veel van mijn jaargenoten op een van onze beurzen te zien!

Dave Aronson

Aronson Antiquairs
Nieuwe Spiegelstraat 39
1017 DC Amsterdam
020-6233103
aronson@aronson.nl
www.aronson.nl

Op nummer 32 in de Nieuwe Spiegelstraat heeft Erik Ariëns Kappers (Erik Hans voor oud-Lyceïsten) zijn antiquariaat in boeken en oude prenten.

Erik Ariëns Kappers: "...Het werd toch Kunstgeschiedenis..."

Alweer bijna 25 jaar geleden opende ik mijn winkel met oude prenten in de Nieuwe Spiegelstraat in Amsterdam. Sindsdien heb ik als kunsthandelaar op dit specifieke gebied mijn sporen verdiend. Samen met mijn Lotje staan we op beurzen als de PAN, vroeger op Delft, en ook in New York. Hoe komt een Amsterdams Lyceïst in dit vreemde vak terecht?

Toen ik in 1969 eindexamen deed als alpha, waren er voor mij twee keuzes, of de muziek in of kunstgeschiedenis gaan studeren. De hele schooltijd door had ik als hoboïst in Polyhymnia gespeeld, in het bestuur ervan gezeten, artistieke interlyceales opgevrolijkt met mijn spel, vaak samen met Rob Biemond op de piano en Jan Pieter van Soest als fluitist. Wij deden ook vaak dienst op kerst- dan wel paassluitingen. Rector Van Pesch verzuchtte dan ook bij de uitreiking van de oorkonde van het eindexamen, dat het eigenlijk jammer was dat ik was geslaagd. Dit gold voor mij uiteraard niet, ik had er al lang genoeg over gedaan.

Het werd toch Kunstgeschiedenis. Met veel plezier heb ik deze studie gedaan, het was een roerige tijd, de revolutie had ook op het Kunsthistorisch Instituut toegeslagen. Tijdens mijn studie raakte ik geïnteresseerd in de grafische kunsten. Na mijn kandidaats heb ik ook lange tijd gewerkt als assistent-conservator in het prentenkabinet van het Toneelmuseum, later Theaterinstituut aan de Herengracht. Ook heb ik lesgegeven op het 1e VCL in Den Haag. Lesgeven vind ik leuk om te doen en zodoende geef ik nog wel eens een cursus over de prentkunst.

Hoe komt men nu terecht in het beroep van kunsthandelaar? In mijn geval was dit eigenlijk toevallig. Via mijn broer Pieter was ook ik bevriend geraakt met Gerrit Marcus (een lyceïst) en zijn broer Johannes. Hun vader was antiquaar en prenthandelaar. Ik hielp ze een enkele keer met het uitruimen van een beurs.

Johannes vertelde mij een keer op terugweg uit Maastricht dat er een winkel in de Spiegelstraat vrijkwam. Ik riep onmiddellijk dat ik daar niet voor was opgeleid.

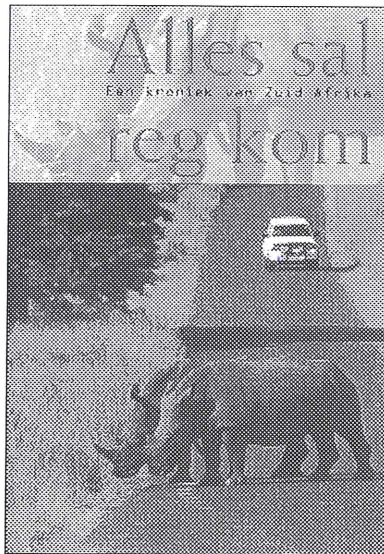
Toch was mijn nieuwsgierigheid gewekt. Met wat bladen uit eigen collectie en toevoegingen van de firma Marcus zou ik kunnen beginnen. De kosten van de winkel kon ik delen met Ineke Schierenberg, die een antiquariaat in geïllustreerde boeken had. Ik heb het gedaan. Ik ben me gaan specialiseren in grafiek van oude meesters en de kunstenaars rond 1900, zoals Willem Witsen. En zo sta ik nu wat bollier dan vroeger op de foto genomen op de PAN in 2003.

Erik Ariëns Kappers (1969)

Nieuwe Spiegelstraat 32
1017 DG Amsterdam
020-6235356
info@masterprints.nl
www.masterprints.nl

Publicatie

Sibolt van Ketel (1953-1957) kennen onze lezers vast nog van zijn interessante artikel in het bulletin van vorig jaar juni over zijn komst naar en verblijf in Zuid-Afrika. We willen u graag wijzen op een boek van zijn hand, *Alles sal reg kom, een kroniek van Zuid-Afrika*. Het zijn korte verhalen over het land, waar hij al zo lang woont en van waaruit hij schrijft voor De Telegraaf en andere media. Het is niet 'het' boek over Zuid-Afrika, maar het is wel het eerste boek in het Nederlands waarover met een glimlach en humor over dat land wordt geschreven.

*Uitgeverij bzztoh
Den Haag 2003*

Dr. Johan Benders

Ik weet dat ik er buitengewoon laat mee ben, maar het is het proberen waard: Is er iemand die nog wat materiaal, foto's van of herinneringen over mijn vader Johan Benders heeft? Hij is leraar aan het Amsterdams geweest van 1935 tot 1943. Ik heb hem zelf niet gekend en heb weinig concreets over hem. Bij voorbaat dank!

Mart Benders

v.d.Veerelaan 69

1181 RA Amstelveen

e-mail:m.benders@wanadoo.nl

Telefoon 020 6402482

Op 11 november 2003 is oud-leerling Pros ter Meulen overleden. Pros heeft niet alleen veel betekend voor het muziekleven op school, maar ook nam hij spontaan op zich de *Rhapsody in Blue* uit te voeren bij het 75-jarig bestaan in 1992 en vijf jaar later de opera *Porgy en Bess*. Aan de samenwerking met hem bewaart Paula van Cleef bijzondere herinneringen.

Pros ter Meulen

leerling van 1936 tot 1942

Ago quod Ago, deze woorden stonden boven de advertentie en bij de crematieplechtigheid las ik ze op een lint bij de bloemen van drie oud-klasgenoten met wie Pros altijd bevriend was gebleven, zoals Hans Peelen.

Deze verklaarde in zijn toespraak de herkomst van die woorden: het was de jaarspreuk die rector Gunning aan de nieuwe leerlingen van de cursus 1936/37 meegaf en dit zou de lijfspreuk worden van Pros: *ago quod ago*: als ik iets doe, dan doe ik het goed! Pros had al drie jaar cello-les toen hij als 12 jarige op school kwam. Hij speelde mee in het schoolorkest "De Muziekclub" (later Polyhymnia) dat in 1937 onder leiding van de muziekleraar Johannes Röntgen Gershwins *Rhapsody in Blue* uitvoerde. Ook toen hij al enige jaren van school was, bleef Pros Polyhymnia trouw en van 1947 tot 1950 heeft hij het orkest gedirigeerd.

Ruim veertig jaar later werd Pros benaderd door Kees Keg, de coördinator van de viering van het 75-jarig bestaan, met de vraag "of hij iets kon doen op muzikaal gebied". Pros dacht meteen aan de *Rhapsody in Blue*: dat leek hem wel wat, een groot orkest van oud-leerlingen in de grote zaal van het Concertgebouw. Vol enthousiasme ging hij de uitdaging aan.

In het artikel *Rhapsody revisited* (bulletin 10 van juli 1992) blijkt Pros tegenover Reinout Hogeweg terug op die periode: "Je begrijpt dat het maanden bellen betekende om de bezetting bij elkaar te krijgen".

Uit die tijd dateert mijn contact met Pros, want het was mijn taak hem adressen en telefoonnummers te verschaffen van musicerende oud-leerlingen. Het werd een ware speurtocht, waarvoor ik programma's van muziekuitvoeringen uit het schoolarchief opdiepte.

Maandenlang hadden we vrijwel dagelijks contact: per telefoon, antwoordapparaat of fax. Wat een voldoening gaf het ons, te merken dat het orkest steeds dichterbij de gewenste bezetting kwam! Wanneer het niet lukte voor een onmisbaar instrument een oud-leerling te vinden, dacht Pros niet aan opgeven: dan wist hij beroepsmusici te strikken om als niet-Lyceïst ons orkest te komen versterken. *Ago quod ago*, moet hij gedacht hebben.

Eén verzoek van Pros kan ik me nog goed herinneren: “Paula, er moet een paukenist komen, ken jij iemand?” Nee dus. “Moet dat echt?” Ja, het moest. Het leek me een onmogelijke opdracht, tot ik erover met een docent sprak. “Probeer Henk Bakboord, tien jaar geleden zat hij in de schoolband en trommelde op alles wat daarvoor in aanmerking kwam”.

Henk nu: “Het was Pros zelf die mij benaderde of ik de paukenist wilde zijn. Aanvankelijk had ik mijn twijfels, maar Pros’ houding was er een van: ‘Ach, kom nou maar gewoon, jij bent ook Lyceïst en met z’n allen maken we er iets moois van!’ Mede daardoor en omdat ik het Amsterdams nog altijd een warm hart toedroeg, was ik al gauw over de streep! Ik heb daar absoluut een heel fijne tijd gehad, de repetities werden druk bezocht. We gingen er allemaal voor, geheel in de geest van het Amsterdams Lyceum. De uitvoering was dan ook een grandioos succes!”

Pros in *Rhapsody revisited*: “Ik wist dat er goede kwaliteit aanwezig was bij de oud-leden van beide muziekclubs, maar dat we na vier repetities in de aula, waarbij we overigens nooit een complete bezetting hadden, tot zo’n prestatie zouden komen, had ik niet durven dromen. Hulde aan dirigent Iman Soeteman, hulde aan de spelers die thuis keihard gestudeerd hebben. Gelukkig hadden we ook nog enige professionals in ons midden als Theo Olof, Polo de Haas en Toon van Ulsen, maar de uitvoering was mogelijk doordat zo velen uit zoveel verschillende jaren veel tijd opofferden om gezamenlijk tot zo’n goede uitvoering te komen.”

Het bijwonen van de eerste repetitie stemde mij niet erg gerust, maar dankzij het geduld van de dirigent en van Theo Olof, die de strijkers onder zijn hoede nam, klonk het elke keer harmonieuzer. De enige keer dat ik het stuk als één geheel hoorde, was op de avond zelf: daar zat dan ‘ons’ orkest, 50 man sterk, op het podium van de grote zaal...! Toen Arjan Ariëns Kappers zijn klarinetsolo inzette, het orkest inviel en even later Polo de Haas begon te spelen wist ik het al: het is gelukt!

Dit concert werd één van de hoogtepunten uit mijn “OLO-loopbaan”.

Pros zelf zag er later tevreden op terug: “we hebben er enorm veel muzikaal plezier aan beleefd en de reacties waren hartverwarmend”.

Paula van Cleef-Joachimsthal

Tweemaal Pros ter Meulen met zijn cello:

*in de aula op 13 februari 1993 met Yvonne Lotichius-
van Geest en Klaas Boon*

in het Concertgebouw op 15 februari 1992

De dynamiek van het leven.

Toen ik in het OLO-bulletin van december de belevenissen van Jan Huese las, kwamen veel herinneringen terug. Ik zag Jan weer voor mij in de klas, geconcentreerd bezig met zijn trompet-imitaties.

En er doken andere beelden op.

In 1947 begon het vat met lyceum-herinneringen zich te vullen.

Memories.

Moll.

Mijn eerste schooldag moest ik al nablijven wegens propjesschieten tijdens de les biologie van die kolossale, in donker pak gestoken, strenge man. (nooit meer gedaan!).

Van Rossem.

Als exacteling woonde ik met buitengewoon veel plezier de natuurkundelessen bij van deze, voor mij, geestige docent. (Toen hij ons ging uitleggen wat er also kon gebeuren met een kogel op een schuine helling, tekende hij de situatie op het bord. "Laten we de hellingshoek ϕ (phi) noemen", zei hij en schreef de letter in de betreffende hoek. En toen, achteloos, zonder om te kijken naar de klas: "zo schreven de Grieken "fiets" en schreef "φts"). Hoe komt het toch dat je zoiets onthoudt ?

Tot mijn grote genoegen was hij ook onze begeleider naar Wolkenland. Daar werden we, zoals waarschijnlijk alle andere klassen, bezocht door de rector.

Gunning. (1)

Wat een energie moet die man gehad hebben ! Toen hij dacht te vertrekken uit Wolkenland werd zijn mini-autootje door ons vanachter opgetild. Later bleek dit een vast ritueel te zijn.

Kalff.

Ik zie hem alleen maar zitten op zo'n hoge stoel, bezig met voorlezen. Les gaf hij niet, die aardige man. Als je het te bont had gemaakt moest je als straf gedichten van Staring, (onbegrijpelijke woorden), uit je hoofd, nee erger, in je hoofd leren en komen opzeggen.

Van den Broek.

Ik zie hem voortdurend door de school rennen. Als je scheikundeles had zat je als klas

meestal een groot deel van het lesuur op hem te wachten. Hij kwam dan gehaast binnen, gaf les en vertrok vaak voor tijd weer voor belangrijker zaken. Toch heeft hij mij zo geïnspireerd dat ik later scheikunde ben gaan studeren.

Thiebout en Gutteling.

Mondeling examen Frans bij *mevrouw* Thiebout en *juffrouw* Gutteling als gecommiteerde. Ik werd ondervraagd over het (uiteraard zeer dunne) boekje "Boule de Suife". Het ging over een hoertje en soldaten, meen ik. Toen ik het lokaal uit mocht hoorde ik de dames zeggen: "ach, die kinderen begrijpen er toch nog niets van".

Groen en Oostergo.

Lesuur Oostergo: eerst de spieren losmaken door het lopen van rondjes, dan je verdelen over de zaal en oefeningen, andere oefeningen en daarna weer andere oefeningen doen. Lesuur Groen: banken op z'n kant met de zitplanken naar de zaal en dan paaltjesvoetbal. Alleen tegen de tijd van de rapporten moesten er even wat oefeningen gedaan worden om het cijferboekje te vullen.

Clubs.

En dan al die clubs. Ik genoot van de toneeluitvoeringen. Ariane Amsberg en nog zo'n prachtige "vrouw" staan in mijn visueel geheugen gegrift, acterend als hoofdrolspelsters in een Grieks drama. (ik schrijf "vrouw" want ze zaten klassen hoger). Ik was een sportjongetje en ging op tafeltennissen. Urenlang oefenen in de gymzaal en thuis op zolder tegen een schoorsteen betaalde zich uit in het veroveren van het schoolkampioenschap. Ik herinner me mijn geduchte tegenstanders Frits Hoogendijk en Eric Goudsmit nog heel goed. Zij waren jarenlang zelf kampioen geweest, en met Eric's zusje Anneke speelde ik mixwedstrijden. Eric behoorde later tot de tafeltennis-top van Nederland. Ik was dus net op tijd.

Gunning (2).

Bij de uitreiking van de diploma's had Gunning voor elke geslaagde een persoonlijk woord. Toen het mijn beurt was wilde ik het liefst door het houten podium in de aula zakken toen hij de volle zaal vertelde hoe flink hij het wel had gevonden dat ik, ernstig gehinderd door steenpuisten, uit Amstelveen naar school kwam fietsen om de lessen te kunnen volgen.

De macht van het docentenwoord.

Het hoofd van mijn lagere school meldde mijn ouders aan het einde van het zesde schooljaar dat ik niet geschikt was voor het middelbaar onderwijs. Mijn ouders waren eigenwijs en stuurden me naar “het Amsterdams”.

Toen de leraar handelswetenschappen in het zesde schooljaar in een gesprek over mijn verdere plannen tegen mij zei: “jij studeren ?, daar ben je veel te stom voor”, was ik eigenwijs en ben scheikunde gaan studeren aan de G.U.

Toch zijn beide uitspraken altijd onuitwisbaar in mijn neuron patroon behouden gebleven. Het heeft zeker invloed gehad op de communicatie met *mijn* leerlingen later.

Maatschappij.

Na zeven enerverende studie jaren had ik mijn titel en moest ik soldaat en later officier worden.

Mijn deelname aan de echte maatschappij begon bij Jamin in Oosterhout.

Daar mocht ik mij bekwamen in levensmiddelentechnologie. Na leuke jaren in de zuurtjes, chocola en nog veel meer lekkers werd ik gevraagd om leiding te komen geven aan een kunststofverwerkend bedrijf. Een energievretend maar leerzaam karwei om een jong bedrijf te helpen grootgroeien.

Rietdekken.

Ik verlangde al lang naar een woonplek op enige afstand van het drukke mensengewoel.

Tot mijn grote geluk kon ik in 1972, vlak bij Oosterhout, een oude boerderij kopen. Een droom vol historie vanaf 1600, met een “goeie kamer” waarin 600 blauwe tegeltjes, 1 lichtpuntje en 1 kraan. Er moest dus veel aan gebeuren !

Omdat zowel de boerderij als twee van de drie bijgebouwen een rieten dak hadden leek het mij handig om te leren rietdekken.

Na de kunststofverwerking volgde er dus een periode van bijna twee jaar buiten werken met een ervaren rietdekker. Een prachtig vak, alleen erg afhankelijk van het weer. Regen, sneeuw, brandende zon, afwisseling genoeg in ons land.

Die afhankelijkheid beviel me niet zo. Wachten is niet mijn sterkste kant.

Onderwijs.

Ik vond het toch wat zonde om niets meer te doen met mijn inmiddels sterk verwaterde scheikunde-kennis en besloot om “in het onderwijs te gaan”. Dus aan de T.H.

Eindhoven cursussen pedagogiek en didactiek, tentamens, middelbare schoolboeken scheikunde doorworstelen en dan.... ben je ineens leraar.

In juli 2000 had ik er bijna 25 jaar onderwijs opzitten en moest ik met pensioen.

Octrooi en Tafelspellen.

Naar aanleiding van een gesprek over de oorzaak van menselijke stemmingswisselingen, (de ups en downs), kwam ik een tijdje geleden op het idee om een tafelspel te gaan maken met pionnen in een speelbalans (de levensbalans). Omdat het spelconcept octrooierbaar bleek te zijn, heb ik toen een Europees octrooi geschreven.

Een spannend, tijdrovend avontuur om met ingenieurs in München te bekvechten!

De twee gezelschapsspellen die ik heb ontwikkeld worden toegelicht op een website. (Voor wie van tafelspellen houdt, zie: www.balancegames.nl)

Een testpanel van het Specialistisch Innovatiecentrum schreef een lovend rapport.

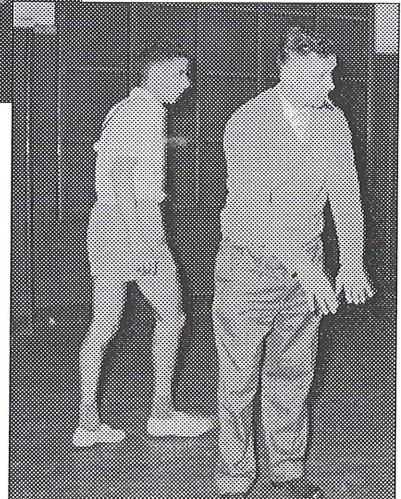
Ik ben benieuwd of de wereld de spellen net zo leuk vindt als het panel en ik.

Houd altijd moed, heb ik heel vroeger ergens geleerd !

Bum van Willigen (1953)

*Juffrouw Gutteling, docente Engels
van 1920 tot 1957
(foto uit archief van Elselies La Lau)*

*De heer Groen, van 1945 tot 1974 docent
'Lichamelijke ontwikkeling'
(foto Henk Hampe)*

Het november/decembernummer 2003 van het maandblad ONS AMSTERDAM was grotendeels gewijd aan "Onderwijs in Amsterdam". Het gedeelte waarin aandacht wordt besteed aan Het Amsterdams Lyceum - *Het Gunning* -, drukken we hieronder af.

'Het Gunning'

Het Amsterdams(ch) Lyceum op het Valeriusplein was zó zeer het geesteskind van zijn eerste rector, dr. C.P. Gunning, dat het zelfs nog na zijn vertrek 'het Gunning' werd genoemd. Het was het eerste lyceum van Amsterdam, maar niet van Nederland. Die eer kwam

Gunning in 1952. Het portret is van Cas Oorthuys, die in 1923 op het Amsterdams Lyceum zat.

toe aan Het Nederlandsch Lyceum in Den Haag, uit 1909. Maar Chris Gunning, oud-leraar van die Haagse school, was toch 'goede tweede', toen hij in 1917 zijn eigen lyceum opende, eerst in de De Lairessestraat en sinds 1920 in een gloednieuw majestueus gebouw op het Valeriusplein. Een lyceum was oorspronkelijk een combinatie van een gymnasium en een hbs, met een gezamenlijke onderbouw. De algemene vorming die de onderbouwleerlingen kregen, afgestemd op hun leeftijd, zorgde ervoor dat ze minder overhaast de voor hun beste richting hoefden te kiezen.

Christiaan Pieter Gunning (1886-1960) kwam uit een protestants geslacht van progressieve pedagogen. Zijn vader prof. J. Gunning was een grondlegger van de wetenschappelijke opvoedkunde in Nederland. De charismatische rector zag zijn school als een familie, met zichzelf als vader. Hij hechtte veel belang aan persoonlijkheidsvorming en dus ook aan activiteiten buiten de lessen, zoals schoolclubs voor schaken, debatteren, goochelen en roeien. Toen in september 1941 de Duitse bezetters op alle scholen de joodse leerlingen wegstuurden, was Gunning de enige rector die het lef had een demonstratieve afscheidsbijeenkomst te organiseren. Hij werd ontslagen en geïnterneerd, maar keerde in 1945 terug. Tot 1952 bleef hij rector, en tot zijn dood zeer betrokken bij zijn school.

Peter-Paul de Baar

Oproep voor oud-Drietanders!

De Drietand is op zoek naar haar oud-leden! In het kader van een goed alumni-beleid en het 15e lustrum in 2005 zijn wij op zoek naar oud-leden. Lijkt het u leuk om op de hoogte te blijven van onze activiteiten? Wedstrijduitslagen? De Dies-viering? Stuur u dan een briefje of e-mail naar de beschermheer:

DE WATERSPORTVEREENIGING „DE DRIETAND“.

l.vollenbronck@amsterdams.com L.R.V. De Drietand
Valeriusplein 15
1075 BJ Amsterdam

We hebben inmiddels een aantal ideeën opgesteld om u – opnieuw – bij de vereniging te betrekken. Indien u zelf een leuk idee heeft staan wij daar uiteraard geheel voor open! Daarnaast zijn wij naarstig op zoek naar ledenlijsten van De Drietand. Heeft u een stukje archief op zolder staan? Wij nemen het graag van u over! Schroom niet en maak u bekend!

Dirk Uittenbogaard (A2B)
voorzitter

Laurens Vollenbronck (1998)
beschermheer (docent aardrijkskunde)

Oproep

In 2005 bestaat het Barlaeusgymnasium 120 jaar. Het oude schoolgebouw aan de Weteringschans is geheel gerenoveerd en uitgebreid met het belendende gebouw waarin vroeger de Industrieschool voor Vrouwelijke Jeugd gevestigd was.

Ter gelegenheid hiervan wordt er een reünie georganiseerd op zaterdag 26 maart 2005, overdag in de gebouwen aan de Weteringschans en 's avonds in het Concertgebouw.

Mocht u contact hebben met oud-leerlingen van het Barlaeus, vraag hun dan of zij zich (incl. eind-examenjaar of jaar van schoolverlating) willen melden bij de reünistencommissie. Nadere informatie is te vinden op de website: www.barlaeus.nl of stuur een brief naar Weteringschans 29, 1017 RV, Amsterdam ovv Reünie.

Van het Secretariaat

Adresboek

Het adresboek (uitgave 2002, met Supplement nr. 2) kunt u bestellen bij het OLO-secretariaat, waarna het u wordt toegestuurd met een acceptgiro ad € 6,75 (incl. portokosten).

Geschoold

Deze (gratis) lustrumuitgave 2002 kunt u bestellen bij het OLO-secretariaat (portokosten € 2,25)

In memoriam (jaartal heeft betrekking op het jaar van schoolverlaten)

Bos Zuiderhoek (1935)

Kitty Hartogh (1929)

Ineke Vles (1937)

Yvonne Hartman-le Cosquino de Bussy (1936)

Kurt Leoni (1933)

Wilmar La Lau (1956)

Rina Eberwein-van der Linde (1938)

Marie-Louise Henselijn (1965)

Alfred de Swarte (1948)

Floris Kool (1934)

Dick Herderscheê (1943)

Op 1 april j.l. is op negentigjarige leeftijd Kurt Leoni overleden. Kurt was regent tijdens de cursus 1932/33 en was in juni 1934 één der mede-oprichters van de oud-leerlingenorganisatie O.L.O., nu dus precies 70 jaar geleden.

Wij namen op 21 mei afscheid van Alfred de Swarte.

Alfred moest als joodse leerling in 1941 onze school verlaten. Hij schreef hierover een ontroerend stuk in *Het Amsterdams Lyceum-Herinneringen aan de bezettingsjaren*.

Na drie onderduikjaren behaalde hij zijn gymnasium alfa diploma in 1948.

In 1987 was Alfred mede-oprichter van de vernieuwde OLO waarvan hij meer dan tien jaar een actief bestuurslid was en waarbij hij blijk gaf zijn oude school nog altijd een warm hart toe te dragen.

Wij zullen aan de samenwerking met Alfred een warme herinnering bewaren.

Paula van Cleef-Joachimsthal

Maarten Lemberger

